

ויינברגר ברטנטל ושות' - משרד עורכי דין

WEINBERGER BERTENTAL & Co - Law Office

Amichay Weinberger, Adv. and Notary

Inor Bertental, Adv.

Eyal Bokovza, Adv.

Revital Appelboim, Adv.

Roy Landau, Adv.

Guy Batat, Adv.

Refael Feder, Adv.

Yiftach Tygiel, Adv.

Adi Sadinsky-Levy, Adv.

Shiran Horowitz, Adv.

Natan Spero, Adv.

Adi Klein, Adv.

Or Luzzato, Adv.

Ofir Sasson, Adv.

Atalya Nini, Adv.

Amihay Nudelman, Adv.

Tomer Zanzuri, Adv.

shaul fisch, Adv.

רח' כנרת 5, בני ברק, מגדל ב.ס.ר 3, קומה 12, מיקוד: 5126237; טל: 972-3-6130875; פקס: 972-3-6129187; office@muni.co.il

עמיחי ויינברגר, עו"ד ונוטריון

ינור ברטנטל, עו"ד

אייל בוקובה, עו"ד

רויטל אפלבוים, עו"ד

רועי לנדאו, עו"ד

גיא בטאט, עו"ד

רפאל פדר, עו"ד

יפתח טיגל, עו"ד

עדי סדינסקי-לוי, עו"ד

שירן הורוביץ, עו"ד

נתן ספירו, עו"ד

עדי קליין, עו"ד

אור לוצאטו, עו"ד

אופיר ששון, עו"ד

עתליה ניני, עו"ד

עמיחי נודלמן, עו"ד

תומר זנזורי, עו"ד

שאול פיטש, עו"ד

07.07.2020

בדוא"ל

לכבוד

איגוד מבקרי הרשויות המקומיות

שלום רב,

הנדון: עריכת ביקורת בועד המקומי ע"י מבקר המועצה האזורית

במסגרת פנייתכם אלינו נכתב כי עלתה טענה שלמבקר המועצה האזורית אין סמכות לבקר את הוועדים המקומיים וכי מבקר המדינה הוא היחיד המוסמך לבקר את הוועדים המקומיים, וזאת מכוח סעיף 3. (ב) לפקודת המועצות המקומיות [נוסח חדש]:

3. (ב) ועד מקומי במילוי תפקידו כרשות מקומית יעמוד לביקורת מבקר המדינה; אולם ביקורת לא תופעל אלא אם הועדה לעניני בקורת המדינה של הכנסת או מבקר המדינה החליטו על כך ובמידה שהחליטו."

לאור האמור לעיל, נתבקשנו לחוות דעתנו בשאלה, האם מבקר המועצה האזורית מוסמך לערוך ביקורות על פעילות הוועדים המקומיים שבתחום המועצה האזורית.

המסגרת הנורמטיבית

1. תפקידיו וסמכויותיו של מבקר הרשות המקומית נקבעו בסעיפים 167 (ב) עד (ד), 167א, 170א (א) עד (ד), 170ב, 170ג, 170ג1 ו-334א לפקודת העיריות [נוסח חדש].

ויינברגר ברטנטל ושות' - משרד עורכי דין

WEINBERGER BERTENTAL & Co - Law Office

2. סעיפים אלה, מתוך פקודת העיריות, חלים על מועצות אזוריות שהוקמו על פי **צו המועצות המקומיות (מועצות אזוריות)**, התשי"ח-1958, מכוח סעיף 13ה לפקודת המועצות המקומיות [נוסח חדש].

3. במסגרת תפקידי מבקר הרשות המקומית קובע סעיף 170א(ב) לפקודת העיריות כי ביקורת המבקר תיעשה :

"(ב) הבקורת לפי סעיף קטן (א) תיעשה גם לגבי המועצה הדתית שבתחום העיריה וכן לגבי כל תאגיד, מפעל, מוסד, קרן או **גוף אשר העיריה משתתפת בתקציבם השנתי כדי יותר מעשירית לגבי אותה שנת תקציב** או משתתפת במינוי הנהלתם; למי שעומד לבקורת לפי סעיף קטן זה ייקרא להלן "גוף עירוני מבוקר".
(ההדגשות הוספו- הח"מ)

דיון ומסקנות

4. ראשית, סעיף 3.3(ב) לפקודת המועצות המקומיות אינו מחייב את המסקנה כי מבקר המדינה הוא הגורם היחיד שמוסמך לבקר את הועדים המקומיים בתחומי המועצות האזוריות.

5. זאת, ניתן ללמוד מלשון סעיף 3.3(ב) לפקודה שאינו מייחד את הסמכות לבקר את הועד המקומי **רק** למבקר המדינה, אלא שהועד יהיה נתון לביקורת מבקר המדינה וסמכות זו תופעל **רק אם** הועדה לענייני בקורת המדינה של הכנסת או מבקר המדינה החליטו על כך ובמידה שהחליטו.

כלומר, לא זאת בלבד שמבקר המדינה הוא אינו הגורם היחיד שמוסמך לבקר את הועד המקומי, עפ"י לשון סעיף 3.3(ב) לפקודה, כדי שמבקר המדינה יוכל להפעיל את סמכותו צריכה להתקבל החלטה מפורשת.

6. משכך הם פני הדברים ובהעדר החלטה מיוחדת על הפעלת סמכות הביקורת של מבקר המדינה על ועד מקומי פלוני, נשאלת השאלה מיהו הגורם המוסמך לבקר את הועד המקומי באופן שוטף ולפקח על פעילותו ?

7. ניתן לומר כי ועד מקומי כפוף, במידה רבה מאד, לפיקוחה של המועצה האזורית שבתחומה הוא מצוי ולהחלטותיה, במיוחד הדברים אמורים בעניינים המרכזיים כמו הכנת התקציב, ניהול חשבונות והטלת מיסים.

8. סעיף 63(ה) לצו המועצות האזוריות מאפשר למועצה אזורית לאצול מתפקידיה וסמכויותיה לוועד מקומי, מועצה אזורית מאשרת את תקציבי הועדים המקומיים לצורך ביצוע הסמכויות

ויינברגר ברטנטל ושות' - משרד עורכי דין

WEINBERGER BERTENTAL & Co - Law Office

שהואצלו להם; היא רשאית להורות על בחירת ועד חדש ביישוב שיש בו "ועד נחשל", לפי סעיף 127 לצו; היא מוסמכת גם לדרוש מהוועד המקומי חומר הקשור לענייניו (סעיף 240 לצו).

9. בנוסף, לצורך מימון פעולות הוועד המקומי והבטחת שירות מוניציפאלי ברמה אחידה בכל יישובי המועצה, מועצות אזוריות נוהגות לתקצב את הוועדים המקומיים בתחומן באופן שוטף. תקצוב זה מכונה בשמות שונים כגון "סל יישוב", "השתתפות מועצה", "החזר ארנונה", "סל שירותים" וכד'.

תקצוב המועצה מהווה חלק נכבד מהכנסות הוועדים המקומיים, בנוסף לתב"רים המועברים אליו מגורמים כגון משרדי ממשלה ומפעל הפיס, וגביית מסי ועד מקומי.

10. לפיכך, ניתן לסכם ולומר, כי ועד מקומי המתוקצב ע"י המועצה האזורית ב-10% לפחות מתקציבו השנתי, הינו "גוף עירוני מבוקר" כהגדרתו בסעיף 170א(ב) לפקודת העיריות, ועל כן **כפוף לביקורתו של מבקר המועצה.**

11. להשלמת התמונה יצויין כי תפקידי מבקר המועצה חופפים לעיתים את תפקידי יתר גופי הביקורת בועד המקומי, למשל- בכל הקשור לחשבונות הוועד המקומי.

12. בועדים המקומיים יש חובה למנות ועדת ביקורת (סעיף 130א לצו המועצות האזוריות), שתפקידיה לבדוק אם החלטות הוועד המקומי הוצאו לפועל כדין, את חשבונות הוועד המקומי ולוודא כי פעולותיו נעשו במסגרת תקציבו המאושר וכן לבדוק אם תוקנו ליקויים בפעולות הוועד המקומי אשר נמצאו בביקורות קודמות.

ועדת הביקורת בועד המקומי כפופה לסמכות הביקורת של מבקר המועצה, והמבקר אחראי על מתן סיוע והדרכה מקצועיים לוועדת הביקורת ביישובים (בהתאם להמלצות הוועדה לבחינת המלצות מבקר המדינה בנושא ועדים המקומיים מאי 2011).

13. בנוסף על מבקר המועצה וועדת הביקורת בועד המקומי, חשבונות ועד מקומי המנהל את חשבונותיו בעצמו ולא באמצעות המועצה, נתונים לביקורת רואה חשבון שימונה ע"י המועצה האזורית (סעיף 134ג לצו המועצות האזוריות).

14. אנו עומדים לרשותכם בכל שאלה ו/או הבהרה נוספת.

בכבוד רב,

אייל בוקובה, עו"ד

ויינברגר ברטנטל ושות' - עורכי דין

